



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 585/2022
16.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА, ББ, ВВ и ГГ, сви запослени у ПУ „...“, чији је заједнички пуномоћник Петар Црњански, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Београд, чији је законски заступник Државно правобранлаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца АА, ВВ и ГГ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1454/21 од 14.07.2021. године, у седници одржаној 16.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1454/21 од 14.07.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 39691/20 од 21.10.2020. годин, исправљена решењем тог суда П 39691/20 од 02.12.2020. године и **ОДБИЈА** захтев тужене за накнаду трошкова другостепног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцима АА, ВВ и ГГ накнади трошкове ревизијског поступка од 36.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 39691/20 од 21.10.2020. године, исправљеном решењем тог суда П 39691/20 од 02.12.2020. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име накнаде трошкова превоза у вези са радом исплати и то: тужиоцу АА, за период од 01.10.2003. године до 21.11.2006. године, износ од 454.080,00 динара са законском затезном каматом од 08.07.2011. године до исплате; тужиоцу ВВ, за период од 26.10.2004. године до 21.11.2006. године, износ од 637.780,00 динара са законском затезном каматом од 08.07.2011. године до исплате; и тужиоцу ГГ, за период од 18.10.2004. године до 21.11.2006. године, износ од 140.954,00 динара са законском затезном каматом од 08.07.2011. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име накнаде трошкова поступка плати 614.021,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршност до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1454/21 од 14.07.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцима на

име накнаде трошкова превоза у вези са радом исплати и то: тужиоцу АА, за период од 01.10.2003. године до 21.11.2006. године, износ од 454.080,00 динара са законском затезном каматом од 08.07.2011. године до исплате; тужиоцу ВВ, за период од 26.10.2004. године до 21.11.2006. године, износ од 637.780,00 динара са законском затезном каматом од 08.07.2011. године до исплате; и тужиоцу ГГ, за период од 18.10.2004. године до 21.11.2006. године, износ од 140.954,00 динара са законском затезном каматом од 08.07.2011. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужилаца да се обавезе тужена да им накнади трошкове парничног поступка од 614.021,00 динара, са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженој солидарно накнаде трошкове поступка по жалби од 45.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци АА, ВВ и ГГ су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 87/18 и 18/20) и нашао да је ревизија тужилаца АА, ВВ и ГГ основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, на коме је заснована побијана пресуда, тужиоци су, у утуженим периодима, били у радном односу код тужене и распоређени на пословима ... у МУП ПУ У периоду утужења, тужиоци су били радно ангажовани и морали да путују од места пребивалишта до места запослења и то тужилац АА на релацији ..., тужилац ВВ на релацији ... и тужилац ГГ на релацији ... У истом периоду нису подносили захтев у интерном поступку туженог за евиденцију и исплату трошкова превоза до места рада и обрнуто. Висина неплаћених накнада за превоз сваког од тужилаца утврђена је на основу резултата вештачења обављеног од стране судског вештака економско - финансијске струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао тужену да сваком од тужилаца за утужене периоде исплати накнаду трошкова за превоз за долазак на рад и одлазак са рада према износима утврђеним вештачењем, налазећи да право на исплату трошкова превоза није условљено подношењем захтева, већ засновано на непосредној примени закона и подзаконских аката, те да је тужена у обавези да им исте накнади. Другостепени суд је преиначио првостепену одлуку и одбио тужбене захтеве тужилаца, налазећи да, иако су путовали до радног места, тужиоци нису подносили писани и потпуни захтев туженој за признавање права на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада, нити су користили законом предвиђена правна средства у том поступку. Како тужиоцима право на накнаду ових трошкова није признато, то исту не могу тражити у овом судском поступку, па су и њихови захтеви одбијени.

Врховни касациони суд је оценио да се основано ревизијом тужилаца указује да је побијана другостепена одлука донета уз погрешну примену материјалног права.

Тужиоци су у спорним периодима, били запослени код тужене и имали су статус државних службеника, па се о њиховим правима на накнаду трошкова везаних

за рад одлучује применом Закона о платама државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр.62/06, ... 99/14). Одредбом члана 37. став 1. овог Закона, прописано је да државни службеник, између осталог, има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, а ставом 2. истог члана одређено је да се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују, прописују Уредбом Владе. Уредба Владе која регулише ову материју је Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС“, бр.98/07-пречишћен текст), којом је државним службеницима на исти начин признато право на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и повратак са рада (члан 2. став 1. тачка 1. Уредбе). Одредбом члана 3. Уредбе, прописано је да се државном службенику и намештенику накнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Правилна примена одредбе члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 3. Уредбе, подразумева обавезу послодавца да запосленима накнади трошкове превоза у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском или међуградском саобраћају, а да за признавање овог права није као услов предвиђено обавезно подношење посебног захтева, већ послодавац ове трошкове признаје запосленом на основу њиховог пријављеног пребивалишта, односно боравишта.

С тим у вези, тачни су наводи другостепеног суда да државни службеници, у које су спадали и тужиоци, своја права остварују пред надлежним органом послодавца, а повреду својих права штите у поступку предвиђеном Законом о државним службеницима - у управном поступку пред надлежном жалбеном комисијом и Управним судом. Међутим, у конкретном случају тужиоци тужбом не траже признавање права на трошкове превоза за долазак на рад и повратак са рада, већ накнаду штете у висини ових трошкова којима су били изложени у спорном периоду, што у складу са одредбом члана 1. ЗПП, јесте предмет судске заштите пред судом опште надлежности, па њихов захтев није могао бити одбијен из разлога што нису користили правна средства прописана одредбама које регулишу управни поступак и управни спор.

Напротив, правилно је закључио првостепени суд да је право на накнаду трошкова превоза засновано на непосредној примени одредбе члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 2. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника, јер наведеним прописима није предвиђена обавеза запосленог да за остваривање законског права на накнаду трошкова превоза подноси посебан захтев свом руководиоцу. Руководиоци органа имају дискреционо овлашћење да о том праву одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно или да им ове трошкове исплаћују без доношења таквих решења, па постојање или изостанак решења о признавању овог права, супротно становишту другостепеног суда, није од утицаја на обавезу туженог да запосленима исплаћује трошкове превоза.

Имајући у виду изнето, право које запосленом припада по Закону и наведеној Уредби није могло бити условљено нити ограничено, па тужиоци нису били у обавези да туженој подносе захтев за признавање овог права, због чега им право на накнаду ових трошкова припада, према присуству на раду у наведеним периодима у висини

утврђеној вештачењем, а како је то сваком од тужилаца и досуђено првостепеном одлуком.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужиоци су успели у поступку по ревизији, па им, применом члана 153. и 154. ЗПП, припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су досуђени у висини од 36.000,00 динара за састав ревизије од стране адвоката, односно у висини од 18.000,00 динара уз урачунато увећање од по 50% за сваког наредног тужиоца, на основу Тарифног броја 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“, бр. 121/12...37/21). Трошкове судских такси за састав ревизије и за одлуку по ревизији, тужиоци нису определи, па им исти нису признати.

Из наведених разлога, на основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић